SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

Nó. 172. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 9, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го ВЕРЕСНЯ 1987 РІК XCIV. Ч. 172.

...і про 1000-річчя Християнства в Україні появиться в газеті „ЮСА Тудей"

Пітсбург, Па. — З канцелярій святкування 1000-ліття Християнства в Україні, українських католицьких епархій св. Йосафата в Пармі та Стемфордської, повідомляють, що у четвер, 17-го вересня ц.р., в почитній американській газеті „ЮСА Тудей", появиться на чотирьох сторінках редакційний матеріял про 1000-ліття Християнства в Україні, і активність в Українській Католицькій Церкві. Зацікавлених читачів проситься перевірити газети з 17-го і 18-го вересня ц.р. з огляду на те, що розподіл матеріялу повищого щоденника є змінним.

Частиною матеріялів програми будуть святкування заплановані обидвома епархіями, привіт від Папи Івана Павла II, коментар Вілляма Баклі мол. під заголовком „Американці повинні святкувати 1000-ліття з українцями", звіт Державного департаменту п.з. „Совєтські переслідування Української Католицької Церкви, та статті про кардинала Йосипа Сліпого, Йосифа Тереля, о. Михайла Гаврилова, українців католиків в Америці та про совєтську пропаганду в справі 1000-ліття.

„Ми дуже вдоволені цими редакційними матеріялами й уважаємо це як перший крок у підкресленні про Українське 1000-ліття, як також і про Українську Католицьку Церкву", — сказав єпископ Роберт Москаль з української католицької епархії св. Йосафата у Пармі. „Важливим є навчити американців правдивої історії нашої релігійної спадщини", додав єпископ Василь Лостен з Стемфордської епархії. „Віримо в те, що цю статтю прочитають і ті вірні, що відійшли від нашої церкви і повернуться назад в цьому Ювілейному році", — говориться в офіційному комунікаті комісії публічних зв'язків обидвох епархій.

Кампанія публічних зв'язків, започаткована двома епархіями включає крайову мережу комунікацій, семінар у якому модератором буде Вілліям Баклі та серію концертів а Алексом Требеком, Павлом Плішкою і Томою Гриньковим.

Вийшов у світ новий підручник „Нормативна українська граматика"

Едмонтон, Канада. — Щойно вийшов у світ підручник д-ра Яра Славутича, професора-емерита Альбертського університету, під назвою Standard Ukrainian Grammar. Це елементарний курс, розрахований перед усім для англійськомовних студентів різного віку. Добре надається для першого року університетської програми в Канаді та Америці, а також для самоосвіти.

Крім вичерпного огляду сучасної граматики української мови, у підручнику подано діялоги й тексти для читання на щоденні теми. Є багато вправ, що відрізняє це видання від попередніх підручників Я. Славутича. Наголошено нормативність, чого бракує в подібних виданнях інших авторів.

„Нормативна українська граматика" має також українсько-англійський словник. Завершено це видання текстами про Україну, її історію, зокрема про запровадження християнства в Київській Державі. Також є відомості про українських поселенців у Канаді та Америці. Таким чином, подано дуже потрібні інформації з українознавства. Книжка має близько 300 сторінок.

Замовлення слати на адресу: Slavuta Publichers, 72 Westbrook Drive, Edmonton, Canada, T6J 2E1.

ДЖ. ДЖЕКСОН МАЄ НАМІР ВИСУНУТИ СВОЮ КАНДИДАТУРУ

Піттсбург, Па. — Негритянський пастор Джессі Джексон сказав у телевізійній програмі „З добрим ранком, Америко!", що 10-го жовтня він офіційно оголосить про висунення своєї кандидатури на президента. Тим самим Дж. Джексон підтвердив, що він готовий до боротьби за Білий Дім.

„Я врахував помилки кампанії 1984 року", — сказав Джексон, давши зрозуміти, що в майбутній боротьбі він буде спиратися не лише на виборців-негрів. Більше того, він підкреслив, що зробить „ставку" на робітників — „серце і душу нашого народу", як висловився негритянський пастор.

Зразу ж після виступу на телевізійній програмі Джексон вийшов на вулицю Піттсбургу і приєднався до демонстрації в честь Дня праця. Після Піттсбургу він плянував взяти участь у подібних демонстраціях у Клівленді (стейт Огайо) і в Ню Йорку.

Крім того, стало відомо, що колишній сенатор з Колорадо Ґері Гарт не вступить знову в передвиборчу боротьбу. Про це він мав намір оголосити у вівторок, 8-го вересня, у телевізійній програмі „Найтлайн". Але забігаючи вперед, телевізійна компанія Сі-Ен-Ен уже повідомила, покликаючись на неназвані нею джерела, що Ґ. Гарт попросить пробачення перед своїми прихильниками і скаже, що рішення, прийняте ним 8-го травня, є остаточним. У той день Гарт припинив передвиборчу боротьбу у зв'язку зі скандалом, викликаним тим, що газета „Маямі Геральд" розповіла про його зв'язки з моделькою Донною Райс.

Газета „Чикаго Сан Таймс" надрукувала прогнозу колишнього президента Ричарда Ніксона щодо виборів 1988 року. Він вважає, що кандидатом Республіканської партії стане віцепрезидент Джордж Буш, а кандидатом демократів — губернатор Ню Йорку Маріо Квомо. Однак Р. Ніксон не був категоричним у своїх прогнозах. Він дав зрозуміти, що його прогноза може бути спростована самим життям. „Він слабувато виглядає на екрані телевізора", — сказав про Дж. Буша колишній президент, який сам, будучи в 1960 році віцепрезидентом, програв демократові Дженові Кеннеді з великим розривом лише тому, що гірше від суперника виглядав на екрані телевізора.

Хоч М. Квомо уже не раз відмовлявся брати участь у виборах і його нема сьогодні серед демократів, які претендують на пост президента, Ніксон вважає нюйоркського губернатора „лідером серед демократів". „Він, сказав Ніксон про Квомо, не в головах демократів, а в їх серцях". На думку Ніксона, кандидат республіканців поб'є кандидата демократів, якщо не станеться спаду в економіці. Якщо ж спад станеться, то, передбачає Ніксон, демократи зможуть висунути кандидатом „навіть придуркуватого, і все одно переможуть".

Відбудуться сходини українських сеньйорів секції „Самопоміч"

Ню Йорк, Н. Й. — Управа Товариства Українсько-Американських старших громадян, секції „Самопоміч" в Ню Йорку, інформує своїх членів і всіх старших українських громадян, що ширші сходини відбудуться тут в неділю, 13-го вересня 1987 р., о годині 2-ій по полудні в залі ООЧСУ, 136 2-га авеню, Ню Йорк, Н. Й.

На сходинах виступить з зі словом суддя міста Ню Йорку, дост. Пітер Том, який говоритиме на тему житлових відносин. Після того інформації про актуальні справи, пляни праці на майбутнє та виміна думок. На закінчення гутірка при каві і солодкім.

КОЛЬ І ГОНЕКЕР ЗУСТРІЛИСЬ В БОННІ

Бонн, Західня Німеччина. — Лідери поділеної Німеччини — Східньої комуністичної і Західньої демократичної — канцлер Гельмут Коль і Еріх Гонекер, зустрінулись в Бонні і під час розмов порушили багато важливих справ, які матимуть, як кажуть політичні спостерігачі, вплив на дальшу співпрацю двох Німеччин в майбутньому.

Тоді коли обидва керівники вели політичні розмови із своїми дорадниками на вулицях Бонну, перший раз в історії подібних зустрічей, відбувалась нечисельна, але голосна демонстрація з вимогою до Гонекера припинити терористичну діяльність проти своїх громадян, заборонити прикордонникам стріляти у втікачів, які намагаються перейти із Східньої до Західньої Німеччини і відкрити кордон для тих, які бажають жити разом зі своїми рідними на Заході.

Також канцлер Г. Коль під час парадної вечері в честь Гонекера, влаштованої західньонімецьким урядом для східньонімецької делегації, підніс перший раз справу знесення „муру ганьби", який в теперішніх відносинах між народами тільки дескридитує Східню Німеччину і зачисляє її до тоталітарних держав світу. Е. Гонекер сидів непорушно біля канцлера Коля і не реагував на його вимогу. Втаємничені особи в Бонні кажуть, що проблема „муру ганьби" була предметом секретних розмов між Колем і Гонекером, але жадної заяви в тій справі для представників засобів масової інформації не було.

Другою важливою справою, яка була предметом розмов була економічна співпраця Бонну із Східнім Берліном, але на базі взаємного доворя і поправи ситуації на відтинку пошанування прав людини на Сході. Фрідгальм Ост, речник боннського уряду заявив кореспондентам, що канцлер Г. Коль й інші західньонімецькі політики, консерватисти і помірковані, категорично заявляли Гонекерові, що в життя сили на кордонах між обидвома Німеччинами тільки загоструватиме ситуацію і зупинятиме конструктину співпрацю. Е. Гонекер, не зважаючи на його політичну поставу, яка є загально відомою, погоджувався в багатьох справах з канцлером Г. Колем і відкрито заявляв, що метою його приїзду до Бонну є перевірити можливості дійсно щирої співпраці в багатьох ділянках і переконатися у щирих інтенціях західних партнерів, які запевняють його, що вони так само виступають проти дальшого озброєння, за ліквідацію нищівної нуклеарної зброї, відтягнення цієї зброї з німецької землі і запевненні, що Бонн ніколи не погодиться стати черговим полігоном війни в майбутньому.

Молоді німецькі консерватисти влаштували окрему демонстрацію з вимогою об'єднати обидві Німеччини в одну сильну і велику державу і називали існування двох Німеччин „витвором хворої уяви альянтів з часів Другої світової війни".

Як відомо, раніші заповіджені візити Е. Гонекера були відкликані два рази за порадою Москви, яка вважала, що політична ситуація між Сходом і Заходом ніяк не надається до дружніх відвідин один одного. Не зважаючи на те, що Гонекер був гостем Бонну, він кілька разів у своїх виступах критикував Захід за перегони в озброєнні і хвалив совєтські „мирні ініціятиви", особливо ініціятиви теперішнього совєтського лідера Міхаїла Горбачова.

Е. Гонекер відвідає також інші міста й індустріяльні центри Західньої Німеччини у супроводі канцлера Г. Коля. Покищо не відомо чи східньонімецькі диктатори запросять Коля на відвідини Східньої Німеччини. Покищо східні комуністи, наслідуючи совєтську тактику, виявили бажання, щоб місто Потсдам і Бонн стали „посестрами" з надією, що може від цього зачнеться дружня між ними співпраця.

ЗВЕРНЕННЯ
КОМІСІЇ ДЕКОЛОНІЗАЦІЇ ПРИ СКВУ У 50-ТУ РІЧНИЦЮ ВІННИЦЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

Комісія деколонізації при СКВУ закликає українське організоване суспільство по всіх країнах вільного світу жалобно відмітити 50-ту річницю жахливої Вінницької трагедії — геноцидного вимордування московським НКВД у 1937-1938 коло 10.000 українських трудівників. Інтернаціональна лікарська комісія з-понад двадцяти країн світу встановила, що виконавцем цього чергового злочину над українським народом був московський окупант.

Комісія деколонізації звертається до наших Церков поклонитись жертвам московського колоніяльного терору панахидами і спільно з громадськими організаціями влаштувати 11 жовтня 1987 року масові відзначення цього народовбивства при співучасті громадян інших національностей, представників місцевих, провінційних (чи стейтових) і федеральних урядів. По змозі подбати про офіційні відзначення в парляментах, сенатах і т.п. і про відповідні репортажі засобами інформації, як телевізія, радіо і преса.

Окупант України мовчить про Вінницю, а міжнародні організації та уряди держав вільного світу „...закривають очі на гори трупів і річки крови", як з глибоким жалем заявив був на Світовому Соборі Єпископів голова УКПЦ, св. п. Блаженніший Йосиф І. Тому ми, як брати і сестри помордованих у Вінниці, маємо національний обов'язок „...піднести нашу спільну молитву за душі найкращих синів і дочок України, яких найбільший людожер світу найжорстокішим способом знищив і кинув у ці пекельні ями...", як говорив над масовими гробами у Вінниці св. п. єпископ УАПЦ Григорій і тим поклав на нас священний обов'язок пам'ятати про Вінницю і говорити світові про цей злочин народовбивства московських колоніялістів.

У зв'язку з голосною тепер політикою „гласности" в СССР Комісія деколонізації звертається до її автора, першого секретаря КПСС М. Горбачова, подати до загального відома громадянам СССР на сторінках совєтської преси правду про народовбивство у Вінниці, а живих ще винуватих за цей злочин людства покликати до судової відповідальности і тим довести світові, що „гласность" — це нова реальність, а не тільки новий пропагандивний маневр уряду СССР.

Комісія закликає соборно поклонитись жертвам московського колоніялізму і масово задемонструвати непохитну волю українського народу боротись за свої національні і людські права, щоб „Вінниці" ніде і ніколи більше не повторились.

Пам'ятаймо про Вінницю! У 50-ту річницю цього жахливого злочину над нашими братами і сестрами станьмо і їхніми устами, заговорім світові голосно про московську колоніяльну народовбивчу політику в Україні!

Жадна чесна українська людина не має морального права мовчати про Вінницю!

Комісія деколонізації СССР при СКВУ

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В ЛЮРДСЬКИХ УРОЧИСТОСТЯХ

Молодь у релігійному поході до гроти Матері Божої з прапорами і хоругвами. На переді о. В. Прийма.

Люрд, Франція. — Як інформує о. Василь Прийма, парох місцевої української католицької церкви, яка красується серед багатьох інших церков в тому місті, що також цього року група українських студентів учасників подорожі „Стежками батьків по Европі", не помиула у своїй програмі відвідин Люрду, міста появи Божої Матері і взяли там участь у великій процесії з Найсвятішими Тайнами.

Українська велика група студентів, до якої долучились й інші прочани, очолювана о. В. Приймою, маршувала в гарних національних одягах, все жіноцтво у вишитих сорочках, з українськими прапорами, вишитими хуругвами до гроти Матері Божої.

„Представники Християнської України, яка відзначатиме на другий рік своє 1000 річчя Християнства, — пише о. В. Прийма, — не хотіли залишитись позаду інших націй, які великими групами відвідують кожного року Люрд, щоб поклонитись Божій Матері, напитись і взяти зі собою посвяченої води, яка славиться великими чудами".

Перед приїздом до Люрду група молоді відвідала місця страшної страти наших братів гітлерівським режимом, зокрема Авшвіц, місце битви альянтських і гітлерівських армій Монте Касіно, де спочивають вічним сном чимало українських вояків з армії ген. Андерса, Вічне Місто Рим, де склали поклін Блаженнішому Патріярхові і кардиналові Іванові Любачівському і відвідали багато українських релігійних установ, побували в місті науки Мюнхені, де брали участь в академічних курсах Українського Вільного Університету та відвідали інші цікаві місця в Европі.

У поході в Люрді брали також участь студенти з

(Закінчення на стор. 4)

БЛАГОСЛОВЕННЯ ХРЕСТІВ У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон. — У неділю, 13-го вересня ц.р., о год. 4-ій по полудні, відбудеться тут в українському католицькому крайовому соборі св. Родини, при 4250 Гарвуд ровд, Норт Іст, благословення хрестів. Перед благословенням в год. 3-ій парафіяльний хор співатиме Службу Божу. Після благословення — перекуска.

Парафіяльна управа сподівається, що участь у цих врочистостях візьме численна українська громадськість.

НАВЧАННЯ В ШКОЛІ ОСЕРЕДКУ СУМА

Ню Йорк. — Дирекція Школи Українознавства при Осередку Спілки Української Молоді Америки повідомляє, що навчання в школі розпічнеться Службою Божою в церкві св. Юра в суботу, 12-го вересня ц.р., о год. 9-ій рано. Збірка усіх учнів о год. 8:30 рано в приміщенні школи; просять прибути в народних строях, або вишитих сорочках; навчання після Богослужби триватиме тільки до год. 12:45 по полудні. Вписи від садочка, дошкілля, 1-ої до 12-ої кляс відбуватимуться кожної суботи в місяці вересні від 9-ої години рано до 12:45 по полудні в Будинку ОУВФ при 136 Друга авеню (3-ій поверх)

В АМЕРИЦІ

ЗГІДНО З ОПИТУВАННЯМ учителів і батьків довідуємося, що головною причиною дітей, котрі мають труднощі в школі є брак опіки над ними в позашкільному часі. Цю причину подано першою потім ідуть: бідність, родини з відсутністю одного з батьків та родини з яких обоє батьків працюють. Дальше говориться про те, що ця проблема є притаманна для всіх, не зважаючи на їх економічні спроможності чи місця замешкання.

ЗТУРБОВАНІ ДОКАЗАМИ, що погане керування літаками майже спричинило в липні ц.р. колізію двох пасажирських джетів над Атлянтійським океаном, Канади і ЗСА, в четвер, 3-го вересня ц.р. спільно проголосили негайні рекомендації, щоб підвищити якість міжконтинентальних летів.

БЮРО ПЕРЕПИСУ ПОДАЛО до загального відома, що у 1980 роках різниця в платнях жінок і чоловіків зменшилась, але виразна нерівність ще залишилась. Найменша різниця є у 20-літніх робітників, припускають, що це з огляду на можливість цієї вікової групи мати подібні можливості у навчанні та виборі професій. Патриція Ройс, яка очолює „лоббі" Ліги акції жіночої справедливости заявила, що „коли жінки справді хочуть одержувати однакові з мужчинами платні, то мусять домагатися зміни законів, а це може статися тільки тоді, коли поодинокі особи будуть подавати справи до суду".

З ОГЛЯДУ НА ПРИЇЗД ДО ЗСА Папи Івана Павла II у четвер 10-го вересня ц.р. Америку навістило видиме шаленство. Для вірних католицької церкви, це буде кульмінаційною точкою їхнього життя, для його противників інтенсивним намаганням найти якісь нові обвинувачення, для організаторів і таємної служби це будуть дні інтенсивної праці, щоб оминути всі небезпеки. З опису подорожі Папи виглядає, що це також для Папи Івана Павла II буде трудна подорож, бо він мусить дати конкретну відповідь вірним Америки та критикам католицької церкви на різні контроверсійні питання.

У СТЕЙТІ ІНДІЯНА, де дозволено в деяких місцях піднести швидкість їзди автами до 65 миль, є тепер багато більше водіїв, що нарушують це правило і переходять до швидкости 75, а то й 80 миль. Із поліційних звідомлень тих 37 стейтів, де дозволено на підвищену їзду довідуємось, що висліди є ті самі, що й в Індіяні.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ Едвард Кач заявив, що його пляни про приміщення умово хворих бездомних людей з вулиць міста у лікарнях, були зроблені з наміром, щоб спровокувати стейтовий уряд до дії. У відповідь на це, стейтові урядовці заявили, що вони вже від довшого часу стараються поширити програми для умово хворих і бездомних осіб

У СВІТІ

ОФІЦІЙНІ ПРЕДСТАВНИКИ Совєтського Союзу повідомили, що після того, як міністер закордонних справ СССР Едуард Шеварднадзе побуває в цьому місяці в З'єднаних Стейтах Америки, він відправиться в Аргентину, Бразилію і Уругвай. На 15-го вересня запланована зустріч Е. Шеварднадзе з державним секретарем Джорджом Шулцом. Поїздка Шеварднадзе в Південну Америку запланована як підготова до візити туди генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Горбачова.

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОЇ Німеччини Гельмут Коль сказав в інтерв'ю для телевізійної компанії, що під час візити лідера східньонімецьких комуністів Еріха Гонеккера, він буде вимагати, щоб був відкликаний наказ стріляти в німців, які намагаються нелегально перейти кордон. Коль повідомив телевізійних глядачів, що в центрі його розмов з Гонеккером будуть справи прав людини. „Ми хочемо, щоб поважалися права всіх німців", — сказав канцлер. Як повідомляють засоби масової інформації Західньої Німеччини, в останні дні прикордонники і вояки Східньої Німеччини перестали стріляти в своїх громадян, які втікають на Захід. Вважають, що це зв'язано з візитою в Західню Німеччину вождя Соціялістичної єдиної (комуністичної) партії Німеччини. Лише за останній тиждень в Західню Німеччину втекло сім громадян, серед яких три прикордонники і один поліціянт.

В ДАМАСК ПІСЛЯ десятимісячної відсутности повернувся амбасадор З'єднаних Стейтів Вілліям Іґлтон, про що з задоволенням повідомили урядові чинники. В. Іґлтон був відкликаний у Вашінґтоні в жовтні минулого року після того, як Великобританія розірвала відносини з Сирією обвинувативши її в змові з метою висадити в повітря пасажирський літак.

В АЛЕКСАНДРІЮ ДЛЯ переговорів з президентом Єгипту Госні Мубараком прибув король Йорданії Гуссейн. Лідери обох країн розмовляли без свідків. Вважають, що зустріч була присвячена справам миру на Близькому Сході і ірано-іракській війні, яка триває уже сім років. Єгипет і Йорданія вважають необхідним провести міжнародну конференцію в справах миру на Близькому Сході з участю всіх п'яти постійних членів Ради Безпеки ООН. В уряді Ізраїля нема єдиної думки щодо цієї справи. Міністер закордонних справ Шімон Перез в цілому солідарний з Мубараком і Гуссейном. Прем'єр-міністер вважає, що кожна зацікавлена країна повинна провадити переговори з Ізраїлем, як вів їх Єгипет.

В'ЯЗНИЦЮ ШПАНДАУ, в якій недавно покінчив з собою 93-річний Рудольф Гесс, почали розбирати. На її місці буде побудований торговельний центр. Від 1966 року Р. Гесс, який до 1941 року був заступником Гітлера в Націонал-соціялістичній партії Німеччини, відбував довічне ув'язнення і був єдиним в'язнем тюрми. Було відомо, що як тільки Гесс помре, в'язницю знесуть.

В МАРОККАНСЬКОМУ ПОРТОВОМУ місті Касабланка недавно були страчені три молоді особи. Всі троє були засуджені до смертної кари і повішені. Страчені належали до підпільної організації „Мусулманське братство", забороненої в Марокко. Вони брали участь в диверсійних акціях, спрямованих проти існуючого в країні режиму.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ватикан і життя

Апостольська столиця, офіційно „Місто Ватикан", є за Лятиранським пактом з 1929 року, підписаним і ще за правління Беніто Муссоліні, „самостійною державою в італійській державі. Та „держава" в лапках нараховує разом коло 1,000 мешканців — духовників включно з Папою і швайцарською ґвардією у середньовічних одностроях з галебардами, як зброєю, що становить ватиканську „армію". На окремих кам'яницях внутрі Риму є вивіска „Чітта дель Ватікано" — це частина Ватиканської „держави". Колись Сталін глумливо запитував „А скільки дивізій має Папа?" — Сила Апостольської Столиці не в дивізіях, а тільки у тій моральній потузі, яку дають понад 500 мільйонів католиків у світі, не рахуючи християн різних інших віровизнань, які проте всі об'єднані вірою в одного Господа і Його Сина Ісуса Христа.

Ватикан не визнав дотепер ізраїльської держави, тому що він стоїть на принциповому становищі, що Єрусалим, місто святих пам'яток трьох віровизнань (християн, мусулман і жидів) повинен бути під міжнародною адміністрацією, а не столицею Ізраїля. Очевидно, Папа вірний постанові Другого Ватиканського собору про екуменізм, який поручає толеранцію супроти визнавців усіх релігій, які тільки признають існування Вищої Сили. Тому теперішній Вселенний Архиєрей Іван Павло II під час своєї подорожі по Африці благословив також поган, які поклоняються своїм божкам, яким приписують вищу, надлюдську силу. Відносини між Ватиканом і світом визнавців мойсеєвої віри з її Талмудом загострилися тоді, коли теперішній Папа прийняв на приватній авдієнції австрійського президента Курта Вальдгама, проти якого жиди повели завзяту кампанію, як колишнього німецького старшини, ніби причетного до вивозу з Юґославії жидів до кацетів, що були гітлерівськими катівнями. Тоді в органі Ватикану „Осерваторе Романо" появився короткий комунікат: „Папа прийняв австрійського президента, а не 25-літнього німецького старшину". Але жидівський світ трохи зрозумів, що Папі Римському не можна диктувати, кого він має приймати чи бойкотувати і вони прагнули направити ті напружені відносини та — головно — добитися визнання Ватиканом ізраїльської держави.

На такому історично-політичному тлі відбулася у днях 31-го серпня і 1-го вересня 1987 року перша в історії зустріч між представниками жидівського світу та Ватикану. З жидівського боку була делеґація дев'яти видатних жидівських діячів, головно з Америки під головуванням рабина Мордехая Ваксамана. Від Ватикану прийняла ту жидівську делеґацію група кардиналів під проводом кардинала Віллебрандта. Ця зустріч тривала сім годин із згори устійним церемоніялом і порядком нарад. Відкрив зустріч рабин Джілберт Клаперман, президент Американської ради синагог, а католицький світський діяч Юджін Фішер відчитав Псальм 67. опісля розмова відбулася ніби в свобідній і „сердечній" атмосфері, обертаючись довкола чотирьох ділових справ: 1) Жидівські жертви голокосту, 2) антисемітизм і Католицька Церква, 3) визнання держави Ізраїль і 4) заяви Папи у справах, що торкаються жидів. Під цією четвертою точкою скривалася також згадана вище справа відвідин Курта Вальдгайма у Папи.

Заяви членів цієї жидівської делеґації після сьомигодинних нарад з кардиналами були повні радости, оптимізму і навіть захоплення. А проте тон жидівських голосів після зустрічі з Папою Іваном Павлом II в його літній резиденції Кастель Ґандольфо під Римом в дні 1-го вересня 1987 року були вже холодніші із ноткою розчарування. Адже Папа не склав ніякої заяви щодо визнання ізраїльської держави і обмежився до загальних прихильних для жидів заяв співчуття з приводу терпінь, що їх зазнав жидівський народ, особливо за Третього Райху, та поблагословив делеґатів. Вони склали на руки кардинала Касаролі письмовий меморіял і заявили, що будуть старатися продовжувати „діялог" з Папою, коли той прибуде до Америки в другій половині цього місяця.

Чотири проблеми, що їх поставили на чергу нарад із Ватиканом жидівські рабини спонукують до різних міркувань, не завжди приємних для жидівської сторони. Нема нікого у християнському світі, який не таврував би дикунської поведінки нацистів із жидами. Але водночас фактом є, що жиди не признають терпіння також інших народів та своєї активної причетности до того терпіння, як ось активна участь Каґановича до зорганізування в Україні у 1932 році жахливого штучного голоду. Фактом є теж, що до зросту антисемітизму причиняються самі жиди включно з урядом Ізраїля.

Іван Солончак

ПРО ЩО ПИШЕ „ҐЛАСНОСТЬ"

I.

У попередній статті про появу в Москві незалежного часопису „Гласность" я старався схарактеризувати під ідеологічним аспектом, декларацію групи, яка видає цей часопис, на підставі редакційної статті. Сьогодні хочу коротко познайомити із змістом першого числа „Ґласности".

На другій сторінці, крім передовиці, поміщено коротку відповідь А. Сахарова з нагоди признання йому премії каталонських редакторів і видавців за найкоротший та найзмістовніший виступ (йшлося про його телефонічну розмову з Ґорбачовим про права людини).

Починаючи від другої сторінки, а кінчаючи п'ятою, поміщено матеріяли з виступів у дискусійних клюбах Москви. Виявляється, що тих клюбів багато, вони ґуртують в першу чергу молоду інтеліґенцію, наукових працівників вищих шкіл, наукових інститутів тощо. Ці клюби дуже рухливі і притягають до себе багато людей. Вони діють найчастіше при наукових інститутах та в домах культури. Теми доповідей різнорідні, але завжди такі, які були не до подумання раніше, але не завжди на суто політичні питання. Ото, наприклад, кілька з них: „Зен - буддизм, його сучасні модифікації та вплив на мистецтво"; „Темпо і ритм історичного процесу"; „Релігійні культи і молодь Заходу"; „Суспільна пам'ять людства"; „Сталін — особистість і міт"; „Мистецтво минулого та історичне розуміння"; „Історичне коріння бюрократизму в СССР".

Ширше обговорюється на тих сторінках працю семінара п.з. „Мирні та суспільні досліди", який постав ще в 1980 році і з його рядів вийшли люди, які утворили відому Групу за установлення довір'я між СССР і ЗСА, що її офіційні чинники гостро переслідували. Цей семінар не обмежує себе тематично. В минулому році обговорював він між іншими такі питання: „Причина чорнобильської катастрофи", „Вузькі місця совєтської науки", „Генетичні наслідки загрязнення довколишнього середовища". В березні ц.р. обговорювалось в клюбі тему: чи перебудова може привести до історичних змін в економіці. При тому вказано, що в боротьбі з номенклятурою Горбачов все більше апелює до народу, з надією на натиск знизу. Всі учасники погодилися з тим, що за два-три роки постане ситуація, в якій керівництву стане ясно, що для реалізації потенціяльних можливостей перебудови необхідно піти далі в напрямку демократизації суспільства.

Дуже обширно обговорювано інформаційну зустріч-діялог представників мирових організацій різних народів, організовану в Москві комітетом захисту миру і непляноване ним вторгнення представників суспільної організації „Довір'я", що викликало зовсім не миролюбиву реакцію офіційних совєтських „борців за мир".

Ширше також обговорено в газеті семінар: „Демократія і гуманізм", що його зорганізувала група „за встановлення довір'я між Сходом і Заходом". У програмі семінара такі теми

1) Загальна політична амнестія і повна реабілітація всіх звільнених політв'язнів і політичних психв'язнів.

2. Заборона карати психіятричними карами.

3. Зміни в конституції в напрямку її деідологізації.

4. Вилучення з уголовного кодексу деяких статтей.

5. Скасування кари смерти.

6. Деідологізація суспільного і культурного життя та освіти.

Обговорюючи діяльність клюбу „Перебудова" при Центральному економічно-математичному інституті, газета зосередила увагу на зборах з 19-го травня ц.р., присвячених функціонуванню адміністративної системи у СССР та способам її переборення. Підставою до дискусії була стаття Г. Попова: „З точки бачення економіста", поміщена в офіційному журналі „Наука і життя" у зв'язку з появою у журналі „Знам'я" роману відомого прозаїка А. Бека п.з. „Нове призначення" д-р економічних наук Г. Попов вважає, що адміністративна система не пристосована до інших рішень ніж централізовані та інших пошуків ніж в варіянті, який йде згори. При чому рівень цих, які очолюють цю систему погіршується. Виходить так, що сама внутрішня логіка системи вимагає підсистеми страху, яка була потрібна до ефективного адміністрування. І тому необхідність Берії заложена в суті адміністративної системи, а справжнє відступство від Берії можливе тільки в випадку перебудови цілої системи адміністративного управління.

Закінчення буде.

Юрій Малаховський

АІДС — чи маємо стояти осторонь?

В українських громадах загально відчувається свого роду осудження хворих на АІДС, а існуючу епідемічну проблему трактується як таку, що не заторкає нашого суспільства. На тему смертоносної недуги АІДС появилися тільки кілька популярно наукових статтей пера д-ра Романа Осінчука та новинках нашої преси, порядком інформації. Належить згадати глибоке своїм змістом Великопостне послання Владики Василя Лостена з 1987 року, в якому вказано на те наболіле питання. Та й насуваються тут слова із Євангелії: „Будьте милосердні, як і Отець наш милосердний. Не судіть і не будете суджені, не засуджуйте і не будете засуджені, простіть і вам проститься (Лука 6, 36 - 38).

У підході до кожної недуги треба брати до уваги два засадничі елементи: хвору людину, твір Божий, байдуже якої національности, раси чи віри й нашу безінтересовну їй допомогу, без осуду, без жодних застережень і упереджень. Очевидно, це не значить, що ми погоджуємося зі способом як ця недуга АІДС повстала, як вона розвивалася, у якому середовищі й серед якого має найбільше носителів того віруса. Всі ми знаємо, що головно гомосексуалісти — „ґейс" є розсадниками того нещастя, але є ними й наркомани, жертви-гемофіліяки і цілком невинні немовлята, що їх заразили батьки які хворіли на АІДС. Занотовано вже кілька випадків цієї недуги в працівників служби здоров'я, працівників лябораторій і сестер.

Метою цієї статті не є детальний опис розвитку й ґенези епідемії АІДС, її спустошення й боротьба з нею. Про це написано вже сотні розвідок у журналах і газетах, про це говорить щоденно радіо і телевізія. У цій статті хочемо радше звернути увагу на небезпеку байдужости, мовляв, ми морально стоїмо високо, нас то не торкає, нехай покутують ті, що це спричинили. Це злий підхід, нехристиянський та небезпечний. Ми живемо в світі, ми є його частиною й не можемо, не сміємо відокремлюватись від горя ближнього, навіть коли морально не сприймаємо способу їхнього життя.

Тепер пригляньмося до дій Католицької Церкви в Архидієцезії Ню Йорку й дієцезії Бруклину, Н.Й.: Ось вони:

1) Дня 19-го листопада 1986 року, мабуть, вперше у ЗСА відбулася студійна конференція, присвячена недузі АІДС в Духовній Семінарії, у Даглеставні, Н.Й., при участі трьох владик бруклинської дієцезії (гл. „Свобода" ч. 231, 4-го грудня 1986);

2) проявляється активна участь кардинала Дж. О'Коннора в обслузі хворих на АІДС;

3) призначено 90 ліжок в шпиталі св. Клари для хворих на АІДС;

4) асиґновано 150,000 дол. на влаштування дентистичної клініки, виключно для пацієнтів АІДС;

5) у шпиталі св. Клари, в співпраці зі стейтовими чинниками запляновано п'ять великих „АІДС Проєктів": а) невропсихіятричну клініку для тих, хто має ушкоджений мозок вірусом; б) гуртожиток для бездомних пацієнтів; в) програму критичних допомог-поготівля; г) поширення шпитального відділу в стейтовому поправчому закладі-тюрмі; ґ) спеціяльний склад для пацієнтів — у яких недуга пістряка.

А який психологічно-богословський підхід заступає Церква відносно тих нещасливих? Монсеньйор Дж. Кассіді, директор Бюра здоров'я і шпиталів Архидієцезії Ню Йорку, зарядив, що вся обслуга хворих на АІДС мусить бути свідома їх специфічних потреб. Адже ж ті пацієнти — дуже часто молоді й свідомі недалекої уже смерти люди і тому вони мусять бути в центрі уваги. Гідність людини вимагає, щоб ми вслухувались у їхні бажання і їх вшановували. Тут варто пригадати засади, що їх ми повинні застосовувати при відвідинах усіх хворих, не лише АІДС, а це:

1) відвідувати хвору особу;

2) молитися за неї;

3) зуміти сприймати почування, напружений стан хворої людини;

4) бути вирозумілим і співчутливим до хворого;

5) вглиблюватися у наше відношення до Бога, в особливі взаємини з хворим;

6) нести недужому допомогу в його інтимних хвилинах;

7) уважливо вислухувати хворого, старатися зрозуміти його ситуацію;

Дуже вартісну пораду дає кардинал Дж. О'Коннор, з усією рішучістю стверджуючи, що коли хворий на недугу АІДС є в потребі — всі особисті переконання і релігійні принципи треба залишити на боці. Він теж стверджує, що це ще довга дорога в напрямі поліпшення обслуги пацієнтів хворих на АІДС. Під цю пору в нюйоркських шпиталях є 1,000 хворих на цю недугу, але тільки в шпиталі св. Кляри є повна і специфічна опіка, включно з 10-ти в'язнями, що є у відділі спеціяльно призначеному для них.

У Ню Йорку інтенсивно і наполегливо працюють над цим, щоб якось розв'язати цю жахливу проблему і бути приготованими на 1991 рік, коли, навіть взявши дуже обережне прослідження статистики захворінь на АІДС, то буде 50,000 хворих на цю недугу, а з того числа 35,000 осіб помруть. За останніми даними комішенера Департаменту здоров'я в Ню Йорку є 350 до 500,000 осіб, заражених вірусом АІДС.

Роман Кухар

ПРО ІДЕОЛОГА ДЕРЖАВНИЦЬКОГО СВІТОГЛЯДУ

Harvard Ukrainian Studies, "The Political and Social Ideas of Vjačeslav Lypynskyj", special issue, Vol. IX, No. 3/4, December 1985. Guest Editor Jaroslaw Pelenski, assisted by Uliana M. Pasicznyk, portrait of V. Lypynskyj, articles on, selected unpublished works by V. Lypynskyj, bibliographies, and chronology of his life, Ukrainian Research Institute, Harvard University, Cambridge, Mass., 1987. pp. 237 - 508.

Духова спадщина деяких політичних мислителів іноді тратить на вартості після їхньої смерти; може і стати анахронічною супроти значних змін у світовому положенні, чи довшого проходу часу. Цього не можна сказати про ідейне багатство творчости Вячеслава Липинського, що не тратить і в сучасному своєї актуальности. Цінність її не лише в тому, що метою суспільної думки Липинського є ще й досі нездійснена ідея створення української самостійної держави, але й тому, що його світогляд, скерований на осягнення цієї піднеслої цілі, знаменний високими морально-етичними вартостями. Тут можна говорити про обставину змагання до святої мети чистими, характерними засобами, у відмінність від макіявелівського принципу, який допускає безрозбірний вжиток засобів, аж до найбільш злочинних, у здобуванні визначених цілей. Вячеслав Липинський залишив нам свій ясний заповіт, як здійснити наші національні завдання. Передумовами для цього є: „Національне хотіння й ясна ідея, що усвідомлює хотіння; воля та розум, потрібні для здійснення ідеї; віра в Бога і в те, що дана ідея згідна з Божими законами; любов до людей, серед яких дана ідея має здійснюватися, і до землі, на якій живуть носії ідеї". (В. Липинський: „Листи до братів хліборобів").

З окремого випуску Українського Дослідного Інституту Гарвардського Університету, однотомника під заголовком „Політичні і соціяльні ідеї Вячеслава Липинського", довідаються читачі (в цілій низці студійних матеріялів) про цю замітну людину першої третина нашого сторіччя, яка не вагалась порвати з польськими родовими традиціями, аби віддати повинну службу українському народові, з якого предки Липинського походили й серед якого він проживав з ранньої юности. Наша земля породила талант у Йосифа Конрада (Коженьовського), одного з найвидатніших англійських письменників, вона надхнула геніяльного польського поета Юліюша Словацького, вона й відродила до рідної народности одного з наших найбільших мислителів-державників. Мотивами в відродженні Липинського не була фантазія польських „хлопоманів", відкинути свою одідичену ролю шляхетських паразитів в Україні і зрівнятись з нашим простолюддям, ані не була це морально-інтелектуальна спонука спольщених родів Володимира Антоновича, чи Тадея Рильського „направити кривду" заподіяну пошкодованому народові чужим панівним народом. Погляд Липинського охоплював куди ширші простори свого суспільного післанництва. Свою працю уважав він місією, як і місією уважав він ролю України між Сходом і Захохом. Липинського не задовільняли ні ідеї народництва (провансальства), ані культурної праці в користь народу, серед якого він проживав і зріднився з ним. Пересвідчившись, що народ цей повністю заслуговує на становище нації у світі, Липинський докладав усі свої інтелектуальні сили науковця-історика, організаційні здібності політика і дипломата, як і візіонерський хист мислителя-ідеолога, аби довести український народ до державного стану нації. Згідно з його правильною думкою, лиш у власній незалежній державі може розвинутись увесь національний потенціял народу.

Розглядові політично-суспільних ідей Вячеслава Липинського присвячено саме й цілий випуск видання дослідних студій Гарвардської катедри українознавства. Між авторами-дослідниками, Омелян Пріцак відзначує інтелектуальне запілля українського руху, з якого вийшов Липинський. Про його власний духово-інтелектуальний розвиток пише Лев Білас. Над політично-соціяльними аспектами праці Липинського зупиняється Всеволод Ісаїв. Євген Пизюр зосереджується над його поняттям „нації". Ярослав Пеленський займається проблемою національної еліти в писаннях Липинського, а Іван Рудницький його політичними ідеями з перспективи нашого часу. Дві короткі статті Євгена Зиблікевича й Івана Коровицького торкаються архіву Липинського. Решта цього науково-публіцистичного збірника охоплює деякі досі недруковані писання Липинського й вибрані публікації, що заторкують його місце в історії української політично-суспільної думки.

Тут мова про коротші і довші праці авторства Андрія Жука, Дмитра Чижевського, Василя Кучабського, Адольфа Бохенського, Дмитра Дорошенка й Василя Рудка в українській, англійській та польській мовах. Уся ця література, хоч і давнішої дати, освітлює небуденний феномен Липинського в українському суспільстві на тлі національно критичної доби. Дуже допоміжні редакційні замітки до поміщених матеріялів Ярослава Пеленського. Українські читачі цього збірника, в якому більшість англомовних текстів (деякі в перекладі з української на англійську мову Богдана Струмінського) матимуть слушні застереження до постійного вжитку родівника „тге" при назві „Україна", що його вже й чимало більш просвічених англомовних науковців відкидають.

Зокрема нас цікавить причина розриву Липинського — ідеолога гетьманського руху, в пізнішому періоді, з гетьманом Павлом Скоропадським, про що знаходимо у збірнику тут і там посилання, проте ніде нема вияснення цього важливого для долі гетьманського політичного угрупування епізоду, що став зламом в позиціях суто-гетьманської ідеї в бік „клясократичної трудової монархії". А подія ця була немаловажною й тому, бо вона деякою мірою могла вказувати на можливість дальшої живучости, гетьманської ідеї в українській сучасності.

Едвард Жарський

СПОРТОВИЙ ЛЬВІВ

(З циклу доповідей НТШ „Неповторний Львів")

Спорт та пов'язані з тим назви: спортсмен, спортсменка, спортові змагання й т. п. — найбільш популярні сьогодні вислови на цілій земній кулі. Прийшли вони до нас з Англії, де в середньовіччі терміни „діяспорт"-„деспорт" висловлювали безжурливе, повне розваг життя.

Подібно й у середньовічній Франції вислови „деспорт"-„се депортер" вживалося у значенні розваги, забави, вдоволення з приємно переведеного часу. Лицар, що виходив з мурів укріпленого замку в ліси на лови — „деспортувався", розважався. Корені терміну „спорт" найдемо і сьогодні італійською, еспанською, чи португальською мовами.

Від середньовічча посьогодні термін „спорт" перейшов своєрідну еволюцію; в парі з тим як розвивався і змінився спосіб життя, розуміння відпочинку і його бикористання — розвивався й змінявся зміст того суспільного женомену, що йому на ймення „спорт".

Більшість дослідників історії спортів згідні в тому, що поняття спорту, в його первісному виді є пов'язане з англійською аристократією, яка свої давні лицарські зайняття перемінює у зайняття питомі стилеві аристократичного життя. Тоді то й появляється т. зв. „вища школа" кінної їзди, фехтування фльоретом чи шпагою — дії, які рекомпенсують віджилі часи середньовіччя. Те, що колись було пов'язане з військовою практикою, втрачає своє мілітарне пристосування, стає безужитковим, а зате стає приємним зайняттям, стає спортом.

Коли ще в початках XVIII сторіччя „спортсменом" в Англії звали аристократа, що свій час присвячував ловам, грам і забавам то вже під кінець сторіччя виростає новий тип англійського розбагатілого міщанина, який хоче теж стати „спортсменом" і з захопленням віддається спортові. Інфільтрації аристократичних поглядів і способів життя у ряди багатого англійського міщанства сприяє елітарне шкільництво, яке промостило міщанству шлях до участи в спортах куди раніше, як в інших країнах Европи. Раніший ідеал пересічного, англійського міщанина — працьовита, практична, енергійна, ощадна людина — перестає відповідати новим потребам і суспільній ситуації розбагатілого міщанства; ідеалом стає „джентелмен" — тип англійського „міщанства-аристократа", що вміє не тільки здобувати гроші, але й вміє з вишуканою манерою їх видавати.

Індустріяльна революція причиняється до того, що міщанство находить своїх послідовників у широких масах робітництва, яке стає пропаґатором англійського спорту в цілому світі. Не диво, що цей робітник, по приїзді на Донбас у 1870 роках, по важкій праці в копальнях вугілля, свій вільний час посвячує свому улюбленому спортові — копаному м'ячеві, футболеві.

В парі з тими перемінами йде суперництво — змагання між одиницями чи товариствами — клюбами, та зростаючий видовищний характер спорту, а з тим вихід тисячі людей зі задушливого міста у вільні простори серед природи. Це вже здоровельний аспект спорту, що має важливе значення для здоровного стану широких мас народу. Активна участь у різнорідних спортах забезпечує одиниці її здоров'я, запевняє фізичний розвиток, формує цінні суспільні прикмети особистости, як почуття товариськости, солідарности, здисциплінування, пошанування приписів тощо. У такому підході — спорт стає не ціллю для себе, спорт для спорту, а (засобом) до ціллі. Є він важливим чинником фізичного виховання молоді, а з тим і своєрідного вияву фізичної культури епохи, народу.

* * *

Перегортаючи сторінки історії спортового Львова — а з тим фізичної культури в Україні й Европі — находимо подібні розвиткові паралелі.

Найстаріші джерела нашої історії — літописи — згадують про різні прояви життя на княжому дворі, в тому й — якби ми це сьогодні назвали — спортові. Правда, точних даних про ці прояви маємо дуже мало, але принагідні натяки чи згадки дозволяють нам поробити висновки про високий рівень фізичної культури княжої доби, не нижчий від рівня королівських дворів Заходу. Що ці нотатки малят мимовільний і принагідний характер — то випливало це з духа підходу їх авторів. Звичайно були це ченці, що виховані в погорді до тілесних справ, не звертали уваги на ці життєві прояви, що не були згідні з Божою наукою, й підтягали їх під один знаменник: „бісові ігрища"...

Полювання — мисливство не входило, мабуть, під рубрику бісових ігрищ; мусіло воно бути живою подією в побуті княжої знаті, коли удостоїлось уваги літописця й він записав це у своїх хроніках, а малярі відзначають князівське полювання окремою сценою на мурах св. Софії у Києві.

Пристрасними мисливими були вже перші наші князі, не меншими були й їхні наслідки. Король Данило саме на ловах найшов підхожі місця на будову Львова, а як в одному місці згадує літопис, 1255 року, „вбив рогатиною три дикі кабани в грубешівських лісах". Фавна околиць Львова була багата не тільки на диків, лисів, лосів, вовків але й на грубшу звірину — ведмедів чи зубрів, на які полювали наші князі; для пильнування ловецького звіря та помочі в ловах тримали окрему службу — козільників та сокільників, по яких ще назви сіл підо Львовом залишилися до наших часів. Положена між ними Зубря — над річкою Зубря, лівою притокою Дністра, — позволяє здогадуватися, що тут піклувалися зубрами, цінною мисливською твариною, табуни якої поселювали майже всю середущу Европу від Атлантику по східні межі степової України.

Мабуть середньовічні лицарські турніри були відомі нашим княжим дружинникам, що охороняли купців чи княжі посольства в подорожі до Західньої Европи. Про такі турніри у Києві згадує літопис під 1150 роком; в Галичині, під мурами Ярослава, 1248 року, князь Ростислав „уладив ігру перед городом і зударився з Воршом і впав кінь під ним і князь звихнув собі плече" — записав дбайливо цю спортову подію наш перший спортовий репортер. Якщо ж по інших княжих палатах відбулись ігри-турніри, то з великою правдоподібністю можна здогадуватися, що й львівський княжий дітинець був місцем лицарських змагань.

(Продовження буде)

РЕЄСТРАЦІЯ ДО УМІ

Ню Йорк. — Український Музичний Інститут, Відділ Ню Йорк, повідомляє, що в суботу, 12-го вересня 1987 відбудеться день реєстрації на 1987-88 шкільний рік. Наступні учителі даватимуть лекції у предметах: віольончеля — Нестор Цибрівський; фортепіян — Роберт Дурзо, Тома Гриньків, Ляриса Крупа, Галина Кузьма-Мирошниченко, Соня Шерег; спів — Андрій Добрянський, Лорен Фултон, Тетяна Гринишин; скрипка — Рафаїл Венке, директор відділу. По дальші інформації батьки і надійні учні, охочі поступити на один із згаданих курсів, повинні зголоситися до УМІ — 136 Друга авеню, в Ню Йорку між 11:00 і 2:00 год. Дім УВФ, 4-ий поверх або телефонувати до Марійки Волянської (212) 679-1626.

ШІСТЬ В'ЯЗНІВ, ЯКІ захопили закладників у тюрмі на острові Ельба в Італії, здалися властям. Ні один з 28 закладників не постраждав. Тюремне начальство повідомило журналістів, що це сталося через 193 години після початку бунту. „Я надіюся, що ми і далі будемо друзями, — сказав лідер бунтівників Маріо Туті своїм охоронцям. — Ми нікого пальцем не рушили. Ми нічого злого не зробили вам".

МАДЯРСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство МТІ повідомило, що на міжнародному фестивалі у Каннах кінофільм мадярського режисера Карої Мака „Останній рукопис", одержав нагороду „Золотий будильник". Кінокритики присуджують цю нагороду фільмам, під час яких глядачі найшвидше засипають. Щоправда, фільм „Останній рукопис" мав конкурента — японську стрічку „Невідома дорога", про яку стверджують, що вже на 15-ій хвилині демонстрування чимало глядачів заснуло. Проте критики все ж таки віддали „пальму першості" мадярському кінофільмові.

У П'ЯТНИЦЮ, 28-ГО СЕРПНЯ ц.р, в місцевості Мідлтовн, Р.І. помер на 81 році життя відомий творець і кінорежисер Джон Гюстон. Будучи дуже кольоритною і дещо контроверсійною постаттю, Гюстон зумів залишити свій слід не тільки на фільмовій індустрії, але і на американській народній культурі. Залишив він свою велику фільмову спадщину, а між тим і декілька фільмів, що їх критики назвали клясичними. Перший режисерований ним фільм у 1941 році „Де Малтіз Фалкон" та останній вже випущений у 1985 році „Пріззіс Онор", отримали загальне признання.

БІЛИЙ ДІМ ГОСТРО осудив заяву Американської Унії Громадських Свобід, за те, що вона прилучилася до опозиції номінації судді Роберта Борка до Верховного Суду. У понеділок 31-го серпня ц.р. представники АСЛУ заявили, що вони вперше за 51 рік у цьому випадку, відкинули свою політику не втручатися в номінації до Верховного Суду. Речник Білого Дому, Марлин Фіцвотер на пресовій конференції сказав, що на його думку АСЛУ зробила велику помилку, бо загал громадян почувши про це, зрозуміє цей хід як політичний маневр, а не як здорову критичну аналізу.

ВАШІНҐТОНСЬКИЙ ПОСАДНИК Меріон Барр мол. є під сильним обстрілом критики з приводу того, що члени його уряду є оскаржені в перекупстві. Виявляється, що найменше 11 міських урядників були засуджені за злочини, а багато інших було звільнено з праці за зловживання своїм урядом. З цього приводу деякі його співробітники-демократи почали спекулювання, що може з цього приводу Барр буде мусів уступити із свого посту. Одначе на скликаній пресовій конференції сам він заявив, що „одинокий спосіб, коли я залишу свою канцелярію, буде як мене звідси винесуть".

ЗУАДК допомагає хліборобам у Бразилії

Збільшена жертвенність українського громадянства на харитативні цілі ЗУАДК вказує на те, що зростає теж зацікавлення цією унікальною установою, яка від трьох місяців знову стала урядовою добровольчою організацією. Зокрема помітне велике зацікавлення далекосяжним земельним проєктом у Бразилії. Трапляються, однак, люди, які під впливом нездорових амбіцій або й ворожих підшептів, використовують непоінформованість частини нашого громадянства та стараються кидати колоди під ноги.

Подаємо вичерпний елярборат про важливіші минулі й теперішні допомогові акції ЗУАДК, а особливо про закуп землі Допомоговим Комітетам Земельного Фонду у Бразилії для незаможних українських хліборобів.

Допомогові акції у минулому

В 1944-54 роках ЗУАДК відіграв історичну ролю, організувавши матеріяльну і моральну допомогу українським жертвам Другої світової війни, забезпечуючи їх правною охороною, зокрема перед примусовою репатріяцією до СССР, до поміг українським біженцям в іміграції до ЗСА та інших країн. Самих переселених біженців до ЗСА, заходами ЗУАДК, нараховуємо понад, 60,000 осіб. Наша установа допомогла теж у переселенні кількох сотень українських сиріт, підшукуючи українські родини, які адоптували їх. Вояки І-ої Дивізії УНА і УПА знайшла в ЗУАДК-ові свого правного оборонця.

При кінці 60-их років після нищівного землетрусу в Юґославії ЗУАДК поспішив з великою матеріяльною допомогою тамошнім українцям, доставив їм сотні тонн харчів, одягу і ліків. В одній місцевості побудував теж школу. На протязі довгих років зорганізовував допомогу для переслідуваних українців на рідних землях в Польщі й Чехо-Словаччині. Роками поспішав теж з поміччю пачками з одягом і взуттям та грішми братам і сестрам у Бразилії.

Меморіял ОО. Василіян

Василіяни, які виявляють чи не найбільшу активність в праці для добра української громади в Бразилії, за ініціятивою о. Петра Бальцара, ЧСВВ, в кінці 1984 року, предложили Екзекутиві ЗУАДК проєкт закупу землі для потребуючих мало- і безземельних наших селян.

Екзекутива зробила вступні опити в цій важливій справі, зібрала потрібні інформації і на травень 1985 року виготовила свій земельний проєкт до вирішення Раді Директорів ЗУАДК.

Діло було нелегке... Вимагало значних зусиль і посвяти від зудаківців і охотників до праці — добровольців у Бразилії. Без - і малоземельних селян нараховують там 2,000-3,000 родин. Земельний фонд, потрібний для заспокоєння голоду на землю, виносив би від чотирьох до шести мільйонів дол. ЗУАДК, Суспільна Служба Канади, чи Світова Рада Суспільної Служби СКВУ могли б за один чи два роки зібрати тільки маленьку частину цього фонду, особливо в теперішній час, коли українці в розсіянні постановили дуже врочисто та з великим матеріяльним вкладом відзначити Тисячоріччя Хрищення України.

Не зважаючи на те, Рада Директорів ЗУАДК по довгій і основній дискусії одобрила проєкт Екзекутиви ЗУАДК і вирішила створити Земельний Фонд ЗУАДК для Бразилії в сумі 50,000 дол. На цю суму член Екзекутиви, голова Допомогової Комісії д-р Микола Ценко деклярував 10,000 дол. (досі вніс 8,000), а Рада Директорів ухвалила з фондів ЗУАДК 20,000 дол. Решту в сумі 20,000 дол. Екзекутива надіялася одержати шляхом посиленої збіркової кампанії. Рада поставила тверду передумову: в Бразилії треба створити Громадський Комітет Земельного Фонду ЗУАДК для Бразилії, що до нього входитимуть представники українських активних організацій: Хліборобсько-Освітнього Союзу, Товариства Прихильників Української Культури та Товариство „Соборність".

В серпні 1985 року Центральна Репрезентація Українців Бразилії, яка щойно постала, взяла під свій патронат Громадський Комітет Земельного Фонду. Цей Комітет основано в Прудентополі, Парана, де є найбільше скупчення українського поселення, щоб проломити перший лід та здобути потрібний досвід Земельного Фонду в дії.

Цей Комітет повинен бути харитативним товариством і мати самодопомоговий характер. Всі пожертви на закуп землі від ЗУАДК, Суспільної Служби і від індивідуальних добродіїв мають бути вжиті на допомогу ґрунтом без - і малоземельним селянам у сумі не вищій як 2,000 дол. на поодиноке господарство.

Селяни, що одержать землю, мають сплатити затягнений борг Громадському Комітетові Земельного Фонду від 5 до 10 років. За повернені гроші Комітет закуповує землю черговим потребуючим петентам. Це забезпечить існування самодопомогового земельного фонду на довший час. Сплати можуть бути в грошах або в натурі: мішками чорної квасолі тощо. Якщо б селянин не зміг повністю заплатити за всю закуплену землю, тоді він стає власником цієї частини, за яку заплатив. Дуже вбогі хлібороби з більшою кількістю дітей можуть бути звільнені від звороту боргу, але тільки у вийняткових випадках.

Закуп землі та інші допомоги

Початок кампанії закупу землі розпочав о. П. Бальцар ще в 1983-84 роках. Основний закуп землі мав місце в 1985 і 1986 роках. В 1983-85 закуплено 188.20 алкирів землі для 36 родин, для двох родин переписано землю, а одній родині куплено площу під хату; разом обслужено 39 родин за ціну 52,921.24 амер. дол. (Один алькир має 2.4 гектара).

В 1986 році куплено землю: 69 алкирів для 13 родин, для одної закуплено площу під хату, разом обслужено 14 родин за суму 24,752.48 амер. дол. В цілій кампанії від 1983 до 1986 року куплено 257.20 алкирів землі для 53 родин на суму 77,673.48 амер. дол.

В цьому часі Громадський Комітет Земельного Фонду ЗУАДК одержав від ЗУАДК 60,000 дол. (ЗСА), від Суспільної Служби Українців Канади, разом з індивідуальними пожертвами з Канади і ЗСА 9,045.00 кан. дол., а сама Канадська Суспільна Служба пожертвувала на Фонд 2,000 кан. дол. Зі сплат в тому часі вплинуло: 1,478.05 амер. дол., цебто фонд виносив 71,311.18 амер. дол. Значить Комітет мав недобір — 6,362.30 амер. дол. Адміністрація за ввесь час зужила 2,290.24 амер. дол.

Інша допомога: за останні роки ЗУАДК вислав до Бразилії 621 пачку з одягом і взуттям. Оплати за ці пачки виносили 26,373.00 дол., а вартість без оплат була щонайменше 200,000 амер. дол.

Кампанія Земельного Фонду і труднощі

З кожною початковою акцією приходять передбачені й непередбачені труднощі. В Бразилії, подібно як і в нас, відчувається великий брак охочих і відповідальних громадських працівників. Поважною перешкодою там є розлогі простори і комунікаційні труднощі, перепони правного і міждержавного порядку, мовні бар'єри, наші внутрішні громадські й церковні непорозуміння. Велика кількість потребуючих, а мале число обслужених створюють підложжя не до здорової та позитивної критики, але до розгнузданої, неперебірчивої, шептаної і писаної пропаґанди. Деякі особи зручно використовують це проти ЗУАДК, дехто і проти оо. Василіян, а ще дехто — проти Церкви. Росте число на монопольне розділювання присиланих із „багатої Америки" фондів.

Є деякі різниці у підході до розв'язки проблем між ЗУАДК-ом і Громадським Комітетом Земельного Фонду для Бразилії в Прудентополі та між ним і Центральною Репрезентацією Українців у Бразилії. Де йде праця, там мусять бути різниці думок. Основне, що ЗУАДК зумів зрушити справу з мертвої точки, а недоліки при добрій волі можна хоч частинно елімінувати.

Селяни, що за допомогою ЗУАДК одержали землю, пишуть до цієї установи зворушливі листи і важають ЗУАДК-ові Божого благословення та опіки Пресвятої Богородиці.

ЗУАДК продовжує допомогу Земельному Фондув Бразилії

Якщо хтонебудь робив собі надії, що допомога для Земельного Фонду для Бразилії на протязі одного чи двох років зуміє добігти до мільйона дол., або що голод українських селян на землю зуміє заспокоїти, то зовсім природно, що він мусить бути розчарованим.

Не зважаючи на це, дальше буде напливати допомога Громадському Комітетові Земельного Фонду ЗУАДК в Бразилії і сподіваємося, що ще в цьому році вона досягне 50,000 дол., і Фонд ЗУАДК зросте до суми 110,000 дол.

Ми вважаємо, що вже найвища пора, щоб українські професіоналісти в Бразилії серйозно призадумалися, аби також причинитися до зросту Земельного Фонду для Бразилії та надати цьому фондові більше самодопомоговий характер. І щойно тоді буде можна урухомити відділи Громадського Комітету Земельного Фонду для Бразилії у інших місцевостях Парани, Сао Павльо, Санта Катерина чи Ріо Гранде.

Основною запорукою успішного розвитку Земельного Фонду для Бразилії повинна бути гармонійна співпраця Громадського Комітету в Прудентополі з Українською Центральною Репрезентацією, із ЗУАДК-ом, Суспільною Службою Канади та Світовою Радою Суспільної Служби СКВУ.

Майбутнє Земельного Фонду

Державним департаментом ЗСА та Аґенцією для міжнародного розвитку 27-го березня 1987 року добровольчою державною організацією, перед нашою харитативною установою можуть відкритися нові перспективи праці та допомоги саме для Земельного Проєкту ЗУАДК для Бразилії. Треба мати на увазі те, що праця і допомога Аґенції для міжнародного розвитку є спрямована на країни третього світу. Це, зрештою, покаже найближче майбутнє після відвідин делеґацією ЗУАДК бразилійської амбасади та Аґенції для інтернаціонального розвитку у Вашінґтоні.

Коли йдеться про Земельний Проєкт для Бразилії, то мусимо мати на увазі основну ціль: допомогти українським організаціям у Бразилії збудувати самостійну, допомогову земельну установу, яка стала б немов українським земельним банком. Цей банк повинен допомогти українським селянам у Бразилії розв'язати пекучу проблему земельної власности для без - і малоземельних українських селян, які бажають залишитися селянами-рільниками. В тій цілі треба конечно зактивізувати жертвенність теж українських професіоналістів та комерційних сил у Бразилії.

Земельний Фонд у Бразилії повинен існувати і повинен бути розбудований! Як? Існує Громадський Комітет Земельного Фонду ЗУАДК для Бразилії в Прудентополі, Парана. Цей комітет проходить першу вогневу пробу. В такій піонерській праці, безумовно, мусять бути недоліки. Недоліки треба елімінувати! Цей Громадський Комітет повинен бути підбудований у тісній співпраці з Центральною Репрезентацією Українців Бразилії крайового розміру. Репрезентація повинна мати певний рід контролі над працею цього Громадського Комітету, який правно міг би творити свої відділи на всій території Бразилії, головно там, де є найбільші скупчення українських без - та малоземельних селян.

Всі суспільні служби ЗСА і Канади повинні включитися у Земельний Фонд для Бразилії, хоч є мала надія, що цей фонд в часі кількох років зможе перейти мільйон долярів.

Найважливіше завдання Центральної Репрезентації — це не розподілювання наспілих фондів, чи забезпечування монопольного розподілу таких фондів для якогось товариства, а стояти на сторожі, щоб усі допомогові фонди доходили до найбільше потребуючих та були справедливо розподілювані!

І нехай всі організації й товариства в Бразилії докладуть зусиль, щоб в найближчому часі постав, діяв і ріс самостійний, допомоговий бразилійський фонд, і це буде найкращим пам'ятником вдячности українців Бразилії ЗУАДК-ові, який започаткував і провів у життя першу кампанію закупу землі для без - та малоземельних українських селян у Бразилії.

Екзекутива ЗУАДК прохає наше ідейне громадянство пильно та уважно прочитати повищий еляборат про земельний проєкт у Бразилії й давати гідну відповідь наклепникам.

На культурно написані листи зі запитами або завваґами Секретаріят ЗУАДК-у радо дає негайну і вичерпну відповідь з вияснennями.

І. Скальчук

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ КАБІНЕТ 12-ма голосами проти 11 висловився за припинення робіт над створенням власного винищувача-бомбардувальника „Лаві". У прийнятому комунікаті говориться, що проєкт вимагає великих коштів і ставить під загрозу фінансування інших військових програм, життєво необхідних для забезпечення крайової безпеки. Кошти, вивільнені після ліквідації проєкту, будуть використані на придбання американських винищувачів „Ф—16", невелика кількість яких уже є на озброєнні ізраїльської армії. Переважна більшість ізраїльтян висловила незгоду з рішенням уряду, який, на їх думку, наніс значного удару по національній гордості, однак в ізраїльській пресі роздалося і кілька тверезих голосів, які закликали зважити бажання з можливостями.

ПОДЯКА

Дня 5-го липня 1987 р. у місті Чикаґо відійшла у Вічність, на 82-му році життя, наша Найдорожча Мама і Бабуся

бл. п.

МАРІЯ з ВАСИЛЕНКІВ КОЛОМИЄЦЬ.

Цією дорогою родина бажає висловити сердечну подяку Рідні, Друзям і Знайомим за участь у похоронах, вислови співчуття, квіти і грошеві пожертви у пам'ять Покійної.

Гроші зложені в Її пам'ять розділено у такому порядку:

На Служби Божі	175 дол.
На Церкву-Пам'ятник Голоду у Бавнд Бруку	200 дол.
На церкву св. Володимира у Чикаґо	200 дол.
На „Православне Слово"	200 дол.
На журнал Православного Сестрицтва „Віра"	150 дол.
На Український Національний Музей у Чикаґо	150 дол.

Ще раз щире спасибі усім за вияв співчуття і жертвенности.

сини — АНАТОЛІЙ і ЮРІЙ КОЛОМИЙЦІ з родинами

ОСЕРЕДОК ПРАЦІ НТШ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
ГОЛОВНА УПРАВА НТШ у ЗСА
і
МАТЕМАТИЧНО-ПРИРОДОПИСНА-ЛІКАРСЬКА СЕКЦІЯ НТШ

із смутком повідомляють членство Товариства і цілу українську громаду, що 27-го серпня 1987 року, у місці Філядельфії відійшов у Вічність

сл. п. проф. д-р

СЕРГІЙ КРАШЕНІННІКОВ

народжений 1895 р. в Слуцьку (Білорусь), дійсний член НТШ від 1947 р., визначний науковець в ділянці протозоології, автор численних праць з цієї ділянки; рівночасно знавець української культури, автор розвідок з тематикою мистецтвознавства.

ПОХОРОННА відправа відбулася на православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., в понеділок, 31-го серпня, де тлінні останки Покійного зложено на вічний спочинок.

На цвинтарі від НТШ прощав бл. п. Сергія Крашенінникова науковий секретар і заступник голови АНТШ, проф. Леонід Рудницький, а від УВАН, діючий голова проф. Ярослав Білінський.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою, що дня 26-го серпня 1987 р., на 80-му році життя, відійшла у Вічність в Чикаґо, Ілл.

бл. п. мґр

ЕВГЕНІЯ МАТЛА з ХАРКЕВИЧІВ

ПАНАХИДА була відправлена в п'ятницю, 28-го серпня в похоронному заведенні Музиків.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 29-го серпня 1987 р. з похоронного заведення до собору свв. Володимира й Ольги, а відтак на український католицький цвинтар св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Горем прибиті:
дочка — ЗЕНА МАТЛА-РИХТИЦЬКА
дочка — КСЕНЯ РОСС з дітьми ЕРІКОМ і ТРЕЙСІ
кузен — д-р МИРОСЛАВ ХАРКЕВИЧ з дружиною ОЛЕНОЮ і сином БОГДАНОМ
шваґер — ЗЕНОН МАТЛА з дружиною СЛАВОЮ, дітьми і внуками
шваґер — ОЛЕКСАНДЕР МАТЛА з дружиною ЛЕНОЮ, дітьми і внуками
шваґерка — ОЛЕНА КАЗАНІВСЬКА з чоловіком БОГДАНОМ, дітьми і внуками
кузинка — ХРИСТИНА ХАРКЕВИЧ-ДЗЮК з мужем БОГДАНОМ і сином АНДРІЙКОМ
Родини РИХТИЦЬКИХ, ДУБІВ, ВАНДЖУР, ЦИБРІВСЬКИХ і ВАСИЛЬКІВСЬКИХ
та ближча і дальша Родина в Україні

ПОДЯКА

Цією дорогою складаємо щиру подяку нашим Приятелям, Знайомим і Рідним за участь у похоронних відправах, за квіти, за листовні й усні вислови співчуття, за пожертви на Служби Божі та на національні цілі.

Зокрема дякуємо о. Миронові панчукові за відправлення Панахиди, о. мит. Маріянові Бутринському за похоронні відправи та зворушливе прощальне слово під час похорону, проф. Юлії Назаревич за прощальну промову під час Панахиди, кол. учням та приятелям Покійної за несення домовини, як рівнож за участь в похоронних відправах учителям, членам Рідної Школи та Учительської Громади, кол. колеґам праці Покійної.

РОДИНА

Українські...
(Закінчення зі стор. 1)

Риму й інших европейських міст, які неналежали до групи молоді із ЗСА й Канади.

„Радувалось серце, — пише на закінчення о. В. Прийма, — коли ми спостерігали за походом молоді і її гідної уваги поведінкою у святих місцях Люрду. Нам приходило тоді на думку порівняння з іншою молоддю й ми були горді за наших молодих, вірних Богові і Україні".

При тій нагоді о. В. Прийма висловив окрему подяку усім паломникам, які брали участь у пополудневому поході і у поході зі свічками ввечорі, що є також доказом української присутности в Люрді, місті яке стало прибіжищем усіх християн.

Праця, повна посвяти

„Рідна Школа" в Чикаго, директор проф. Віра Боднарук.
(Світлила Ярослава Кучма)

Найкраще місце для українського вчителя — це українська школа. Де ж бо може він виявити найніжніші почування любови до Бога і України, як не в клясі, де кожне молоде серце українське, де юність, мандруючи прадідівськими плаями світлого минулого, вказує напрям у майбутнє, де кожне рідне слово змальовує картину спадщини? Тільки тут, у школі українознавства, де кожної суботи в різних дисциплінах оживає слава землі наших батьків, тільки тут може український учитель знайти вдоволення у своїм покликанні.

Скільки то снаги, енергії, самопосвяти і любови іскриться по тих кузнях, де нагинається буйний характер на шлях пройдений прадідами, і той, що криється за горизонтами. І хоч як тяжко часом доводться кувати сире залізо в таких кузнях, але робота горить, бо любов перемагає все! В який же інший спосіб пояснити існування численних шкіл українознавства? Ми радіємо ними! Ми тішимося їхніми успіхами! В особливий же спосіб діємо тією школою, в якій працюємо, якій присвячуємо безліч недоспаних ночей, яка стала невід'ємною частиною нашого життя.

У вінку тих українських островів, оточених морем посвяти, пишається і наша „Рідна Школа" в Чикаго. Працювати тут весело і цікаво, бо нас багато: коло три сотні дітей, 16 учителів (всі з вищою освітою, дві третини з них вчили, або вчать у щоденних школах), чотири помічники і п'ять катехитів, що на лекціях релігії вказують дітям спосіб життя на цій землі.

У навчальному році 1986-87 директор школи проф. Віра Боднарук провела візитацію всіх кляс від передшкілля до матуральної (11-ої), а свої завваги передавала вчителеві. Такий зв'язок між директором і вчителем приносить позитивні висліди співпраці.

Під час шкільного року приписані дисципліни, які наші вчителі стараються передати дітям якнайкраще, переплітаються різними імпрезами, підготовкою яких займається все інший учитель. І так Апель Першого Листопада приготовили учні 10-ої й 11-ої кляс під проводом мгр Надії Скорин. Свято „Ялинка" підготовили учні нижчих кляс і шкільний хор. За проведення програми відповідала Марія Боднарук. Апель 22-го Січня підготовили учні середніх кляс, за програму відповідала Слава Проців.

Надзвичайно приємною несподіванкою для учнів була гостина маестра Павла Плішки, який завітав до нашої школи 24-го січня. Цю небуденну подію було описано в пресі.

Поруч інших українських шкіл та молодечих організацій учні нашої школи взяли активну участь у проведенні Апелю Крут, зорганізованому референтурою молоді при УККА. Свято в честь Тараса Шевченка приготовили учні середніх кляс і шкільний хор, а за програму відповідала мгр Оленка Прийма.

Крім своїх власних виступів, якими учні збагачують своє знання, вони також мають нагоду вчитись із відео-касеток на шкільній телевізії, що їм справляє велику приємність.

Діти „Рідної Школи" в Чикаго часто своїми виступами збагачують різні святкування нашої спільноти, як також стараються допомогти громаді в її постійній боротьбі за права наших братів і сестер тут і в Україні. Ось два зразки. В суботу, 11-го квітня, учні їздили автобусами на демонстрацію коло Сі-Бі-Ес у центрі міста проти фільму „Втеча зі Собібору". На прохання Владики Іннокентія, ЧСВВ, учні нашої школи писали до Папи Івана Павла II, президента Роналда Реґена і державного секретаря Дж. Шулца в справі виїзду Йосифа Терелі з Совєтського Союзу.

Як в минулому, так і цього року, в нашій школі відбулася інспекція, яку провів д-р Роман Дражньовський та висловив задоволення з усього, що він бачив і чув. Д-р Дражньовський також відбув сходини з учителями матуральної кляси, де було перейдено правила кінцевих іспитів.

При добрій волі та гармонійній співпраці можна виконувати великі діла в усякій організації під вмілим і добрим проводом, яким то може почванитися „Рідна Школа" в Чикаго, де директором тепер є проф. Віра Боднарук. В час літніх вакацій під її вмілим проводом відбулося дві дуже успішні цілоденні конференції, де обговорено плян праці на 1987-88 шкільний рік, який проходитиме під гаслом „1000-ліття Хрищення України".

Перша конференція відбулася в суботу, 20-го червня, для учителів вищих кляс (7-11), а друга — в суботу, 1-го серпня, для учителів нижчих кляс від передшкілля до 6-ої. На конференціях пройдено плян навчання у кожній клясі зокрема; продискутовано підручники та допоміжні матеріяли, лектури, плян для навчання релігії, шкільні імпрези та введення особливих зошитів завдань з нагоди 1000-ліття. Також рішено, що крім інтенсивних інструкцій для нижчих кляс, де учні не можуть читати й писати на даному рівні, такі інтенсивні інструкції заплянувати і для учнів вищих кляс.

Про „Рідну Школу" в Чикаго, як і про кожну іншу школу, можна було б писати томи праць. І це добре! Значить народ живе, розвивається і беззастережною посвятою і великою любов'ю до всього, що рідне, змагає до величних святкувань нашого Тисячоліття. Хай Господь благословить наші шляхетні зусилля у всіх наших школах українознавства і снагою обдарує наш провід — членів Шкільної Ради!

Слава Проців,
заст. директора „Рідної Школи" в Чикаго

СЕКРЕТАР ТРАНСПОРТАЦІЇ Елізабет Дол в середу, 2-го вересня ц.р., проголосила новий закон, котрий зобов'язує від 15-го жовтня ц.р. Всі летунські лінії мусять подавати точні звіти спізнень своїх летів. Дол заявила, що подорожуючі американці мають право знати, чи можуть вони розраховувати на точні приїзди і відлети літаків.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ДАНЧАК, член УНС Відд. 423-го ім. Е. Коновальця в Чикаго, Іл., помер 5-го червня 1987 року на 76-му році життя. Нар. 1910 року в Україні. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку доньку Йоанну Тамас і сина Маріяна. Похорон відбувся 8-го червня 1987 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл.

Вічна Йому Пам'ять!

Юлія Назаревич, секр.

ТЕКЛЯ СОРІВКА, член УНС Відд. 358-го Т-ва „Згода" в Клівленді, Огайо, померла 25-го травня 1987 року на 93-му році життя. Нар. 30-го вересня 1893 року в Польщі. Членом УНС стала 1926 року. Залишила у смутку Стефана і Миколу Стівенса. Похорон відбувся 28-го травня 1987 року на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

Мирослава Футей, секр.

ІВАН ҐИБА, член і голова 465-го Відд. УНС ім. Івана Франка в Ляшін, Кве., Канада, помер 24-го липня 1987 року на 67-му році життя. Нар. 1921 року в Тисовицях, Лісько — Сяніцького повіту на Лемківщині. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Стефанію з мужем Романом Карпішко; трьох синів: Зенона з дружиною Марісю; Василя з дружиною Уршулею Олега з дружиною Мар'яною і вісім внуків — Романа, Михайла, Христину, Ірину, Андрійка, Матвійка, Степанка і Симона. Похорон відбувся 27-го липня 1987 року на католицькому цвинтарі в Ляшіні біля Монтреалю.

Вічна Йому Пам'ять!

Т. Мороз, секр.

МАРІЯ МУДРА, член УНС Відд. 200-го Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й., померла 22-го червня 1987 року на 91-му році життя. Нар. 1-го грудня 1895 року у Золочеві — Україна. Залишила у глибокому смутку сина, о. крилошанина Любомира, та доню Дарію. Похорон відбувся 25-го червня 1987 року на цвинтарі св. Ґертруди в Елизабеті, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Пригода, секр.

ЛОРЕНС ГРИНИК, член УНС Відд. 283-го Т-ва „Запорозька Січ" в Аубирн, Н.Й., помер 1-*го серпня* 1987 року на 36-му році життя. Нар. 1951 року в Аубирн, Н.Й. Членом УНС став 1981 року. Залишив у смутку батька Тараса, маму Катерину, братів — Михайла і Григорія з дружиною Суе, бабцю Марію, та ближчу і дальшу родину в Америці і на Україні. Похорон відбувся 5-го серпня 1987 року на цвинтарі св. Йосифа в Авбирн, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Григорій Гавришків, секр.

ПАВЛО ЛЕСИШИН, член УНС Відд. 253-го ім. Івана Франка в Людлов, Масс., помер 25-го липня 1987 року на 76-му році життя. Нар. 16-го лютого 1911 року в Корчині, коло Львова, Україна. Членом УНС став 1974 року. Залишив у смутку брата Осипа і сестру Павлину, племінників та племінниць та дальшу родину. Похорон відбувся 28-го липня 1987 року на цвинтарі св. Марії у Вестфілді, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Петро Гаврильців, секр.

МИХАЙЛО СТУЙ, член УНС Відділу 76-го ім. св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., помер 30-го липня 1987 року на 81-му році життя. Нар 1906 року в Підгайцях, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Олімпію, доньку Евгенію Маркусь з мужем Володимиром і троє внуків, сестру Евдокію у Філядельфії та дві сестри Олімпію і Марію з родинами в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі Голлівуд в Юніон, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Юлія Демчук, секр.

АЛЕКСАНДЕР ГОРІШНИЙ, член УНС Відд. 76-го ім. Св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., помер 16-го липня 1987 року на 69-му році життя. Нар. 1918 року в Ню Джерзі ЗСА. Членом УНС став 1936 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, сина Андрія, доньку Андрею Робінсон, сестри: Катерину Фамула, Марію Вебер і четверо внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся на цвинтарі Голлівуд Меморіял Парк в Юніон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Юлія Демчук, секр.

ОНУФРІЙ ХОЛЯВА, ЧЛЕН УНС Відд. 484-го ім. Тараса Шевченка в Ютиці, Ню Йорк., помер 3-го серпня 1987 року на 77-му році життя. Нар. 1910 року в селі Мужилів, повіт Підгайці, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку ближчу і дальшу родину в Україні і Америці. Похорон відбувся 5-го серпня 1987 року на цвинтарі св. Володимира Великого у Вайсборо, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар